

Mellanrummets substans

En skådespelare upptäcker helrymdens filosofi

Vivi Lindberg

Självständigt arbete (examensarbete), 15 högskolepoäng

Konstnärligt kandidatprogram i teater inriktning skådespeleri

Högskolan för scen och musik, Göteborgs universitet

VT 2023

Författare: Vivi Lindberg

Arbetets rubrik: Mellanrummets substans- Helrymdens filosofi

Arbetets titel på engelska: Gaps as a substance- an actor discovering the philosophy of entire space

Handledare: Universitetslektor Michael Norlind

Examinator: Universitetslektor Anne Södergren

SAMMANFATTNING

Nyckelord: skådespeleri, skådespelarmetod, skådespelare, helrymd, ma, teater, paus, negative space

För mig som skådespelare är det viktigt att kunna verbalisera och konkretisera vad det är jag gör när jag står på scenen. I mitt undersökande arbete har jag därför sökt efter ett uttryck som på ett bra sätt skulle kunna beskriva vad man kanske kunde kalla "det som är emellan det som är" i en manustext. Jag önskade finna ett begrepp som stimulerar min sceniska fantasi och som för mig kan precisera och förtydliga det jag gör mellan repliker och runtomkring i manus inskrivna scenanvisningar.

Undersökandet handlade alltså ur det perspektivet om att söka språksätta en del av min konstnärliga praktik som skådespelare för att bättre förstå och kunna uttrycka det jag gör. Som del av undersökningen tog jag kontakt med språkvårdare (Karin Webjörn) och diskuterade olika förslag. Med inspiration i bildkonsten fann jag också begreppet "*Negative space*". Ett begrepp som i sin tur förde mig vidare in på den japanska filosofin "*Ma*". I samtal med en sakkunnig i ämnet (Ph.D. i japanska och interkulturell coach och rådgivare, Pia Moberg), applicerade jag denna filosofi på min teaterpraktik. I samtalet får jag nya perspektiv och insikter och tillsammans uppfinnar vi begreppet "*helrymd*" som en beskrivning av just det där "som är emellan det som är". Jag gör även intervjuer med två yrkesaktiva scenkonstnärer (Mia Höglund-Melin och Erik Holmström) där i samtal med dessa den nyvunna filosofin speglas i relation till det scenskönstnärliga arbetet. Mitt självständiga arbete konkluderas i ett *helrymdens manifest* och en för mig fungerande praktisk definition av begreppet.

REFERENSLISTA

Canning D, Unique Japan, hämtad 2022.12.11 <https://new.uniquejapan.com/ikebana/ma/> citat från underrubrik "Ma in traditional arts".

Gap, hämtad 2022.1.11 I Folkets Lexikon. <https://folkets-lexikon.csc.kth.se/folkets/#lookup&gap&2>

Ma. hämtad 2022.12.11. I Wikipedia. [https://en.wikipedia.org/wiki/Ma_\(negative_space\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Ma_(negative_space)) citat från definition.

Negative Space. hämtad 2022.12.11. I Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Negative_space fri översättning till svenska av definitionen/första stycket.

Negative Space, hämtad 2022.12.11 I Wordreference.

<https://www.wordreference.com/ensv/negative%20space>

Pärt A. För Alina. 1976.

Shiota C, Tracing Boundaries, 2021, Espoon Modernin Taiteen Museo. Konstutställning.

<https://emmamuseum.fi/sv/utställningar/chiharu-shiota-tracing-boundaries/>

Svenska Akademiens Ordböcker (2022) paus. I Svenska Akademiens ordböcker. Hämtad 2022.27.10 <https://svenska.se/tre/?sok=paus&pz=2>

Svenska Akademiens Ordböcker (2022) pausera. I Svenska Akademiens ordböcker. Hämtad 2022.27.10 <https://svenska.se/tre/?sok=pausera&pz=2>

Tai, Christina 6.2.2020, The Silence Between, Medium.com, <https://medium.com/about?autoplay=1>

Tjechov M, 1953, Till Skådespelaren om skådespelarkonsten s.40, Schildts & Söderströms.

MUNTliga Källor

Holmström Erik, regissör och skådespelare, personlig kommunikation intervju 2022.7.12.

Höglund Melin Mia, skådespelare och universitetslektor i scenisk gestaltning på Högskolan för scen och musik, personlig kommunikation intervju 2022.1.12.

Moberg Pia, författare, utbildare, interkulturell coach och rådgivare. PhD i ämnet japanska vid Göteborgs universitet, personlig kommunikation intervju 2022.23.11.

Webjörn Karin, språkvårdare i fackspråk och terminologi, personlig kommunikation intervju 2022.29.11

MUSIK

With blood comes Cleansing, Damnation, 2008

KÄLLOR SOM INSPIRERAT MEN INTE REFERERAS TILL

Laban. R, 1950. The mastery of movement, revised by Lisa Ullmann fourth edition. 1980, Dance Books Ltd.

Tjechov M, 1953, Till Skådespelaren om skådespelarkonsten, Schildts & Söderströms.